

ירושלים, ט"ו בטבת תשפ"ד
27 בדצמבר 2023

נוהל ועדת הרישיונות

רקע

1. לצורך ייעוץ בענייני רישוי ומתן הוראות ניהול בנקאי תקין הוקמו בחוקי הבנקאות שתי ועדות: (1) הוועדה המייעצת לעסקי בנקאות¹; (2) ועדת הרישיונות (להלן – "ועדת הרישיונות" או "הוועדה").
2. ועדת הרישיונות פועלת מכוח סעיף 5 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן – "חוק הבנקאות (רישוי)"). הסעיף מסמיך את נגיד בנק ישראל למנות חמישה מבין חברי הוועדה המייעצת לעסקי בנקאות להיות חברים בוועדת הרישיונות. כמו כן קובע הסעיף, כי מי שחדל לכהן כחבר בוועדה המייעצת יחדל לכהן כחבר ועדת הרישיונות.
3. מסמך זה מעגן את נוהל עבודתה ודיוניה של הוועדה, מתוקף סמכותה לפי סעיף 5(ה) לחוק הבנקאות (רישוי). הוועדה רשאית לקבוע הסדרים נוספים או לשנות נוהל זה מעת לעת כראות עיניה. בכל מקרה של סתירה בינו ובין הוראות הדין, יגברו הוראות הדין.

תפקידי ועדת הרישיונות

4. ועדת הרישיונות גם היא ועדה מייעצת, ותפקידיה מפורטים בחוק הבנקאות (רישוי) ובפקודת הבנקאות, 1941 (להלן – "פקודת הבנקאות"). בהתאם להוראות החוק, תפקידי ועדת הרישיונות הם כדלקמן:
 - 4.1. לייעץ לנגיד בנק ישראל בקבלת החלטות, אם במסגרת מדיניות ואם במסגרת החלטות פרטניות, בנושאים הבאים - מתן רישיון לכל אחד מסוגי תאגיד בנקאי או לסולק², ובביטול רישיון (סעיפים 4, 8 ו-36א³ לחוק הבנקאות (רישוי)); מתן היתר לשליטה או להחזקת אמצעי שליטה בתאגיד בנקאי או בסולק או להסכמה עם אחר לעניין הצבעה למינוי או להפסקת כהונה של דירקטור בתאגיד בנקאי או בסולק או להחזקת אמצעי שליטה בתאגיד בנקאי או בסולק כערובה לחיוב (סעיפים 34 ו-36א¹ לחוק הבנקאות (רישוי)); ביטול היתר של תאגיד בנקאי או של סולק או שינויו בידי הנגיד (סעיפים 34 ו-36א¹ לחוק הבנקאות (רישוי)); מתן היתר לתאגיד בנקאי להחזיק אמצעי שליטה בתאגיד חוץ, וביטול היתר כאמור (סעיפים 31 ו-33 לחוק הבנקאות (רישוי)); מתן הוראות למי שפעל בלא היתר (סעיפים 35 ו-36א¹ לחוק הבנקאות (רישוי)); מתן הוראה לאדם למחוק מן השם שבו הוא מנהל עסקים את המילה "בנק" (סעיף 34) לפקודת הבנקאות); מתן הוראה לאדם למחוק מן השם שבו הוא מנהל

¹ הוועדה המייעצת פועלת מכוח סעיף 6 לפקודת הבנקאות, 1941 שקובע, כי הנגיד רשאי למנות ועדה שתייעץ לו בעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות, וכי ועדה זו תורכב מאנשים "אשר יישרו בעיני הנגיד". את אחד מחברי הוועדה ימנה שר האוצר; ולצורך ייעוץ בעניינים הקבועים בחוק הבנקאות (שירות ללקוח) יתווסף לוועדה חבר נוסף שימנה שר האוצר כנציג לקוחות. תפקידי הוועדה המייעצת פזורים בין סעיפי פקודת הבנקאות, חוק הבנקאות (שירות ללקוח) ואף בחוק הבנקאות (רישוי).

² עם כניסתו לתוקף של חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום וייזום תשלום, התשפ"ג-2023 (להלן – "חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום"), המונח "סולק" יוחלף במונח "נותן שירותי תשלום בעל חשיבות יציבותית".

³ עם כניסתו לתוקף של חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום, "36א" יוחלף ב-"36ב".

⁴ עם כניסתו לתוקף של חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום, "36א" יוחלף ב-"36ג".

עסקים מילה או ביטוי שיש בהם כדי להטעות שאותו אדם עוסק בעיסוק שנתייחד לבנק (סעיף 4א(א) לפקודת הבנקאות); נקיטת אמצעים לשמירת יציבותו של תאגיד בנקאי (סעיף 8 לפקודת הבנקאות); מתן היתר למחזיק או חבר מחזיקים בתאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה להציע מועמד נוסף לכהונת דירקטור (סעיף 11ד(א)(4) לפקודת הבנקאות).

4.2. לייעץ למפקח על הבנקים בקבלת החלטות, אם במסגרת מדיניות ואם במסגרת החלטות פרטניות, לרבות בנושאים הבאים - מתן אישור המפקח לבנק לשלוט או להיות בעל עניין בתאגיד פלוני (סעיף 11א(5) לחוק הבנקאות (רישוי)); מתן היתר לבנק לשלוט בתאגיד עזר יחד עם אחרים (סעיף 11ב(1) לחוק הבנקאות (רישוי)); מתן היתר לבנק לשלוט בסוכן ביטוח גם אם לא מתקיימים כל התנאים המנויים בסעיף (סעיף 11ב(2) לחוק הבנקאות (רישוי)); מתן היתר המפקח או עובד בנק ישראל שהוא הסמיכו לכך לפתיחת סניף (סעיף 28א) לחוק הבנקאות (רישוי); ביטול המפקח היתר סניף (סעיף 30א) לחוק הבנקאות (רישוי); החלטת המפקח בדבר התנגדות לסגירת סניף קבוע (סעיף 28א לחוק הבנקאות (רישוי)); נקיטת אמצעים למניעת פגיעה ביכולת תאגיד בנקאי לקיים התחייבויותיו (סעיף 8 לפקודת הבנקאות); התנגדות למינוי נושא משרה והוראה להפסקת כהונה של נושא משרה (סעיף 11א(ב) ו-ה) לפקודת הבנקאות).

יו"ר הוועדה

5. נגיד בנק ישראל ממנה את אחד מחברי הוועדה כיו"ר לשם ניהול הישיבות וסיוע בעבודת הוועדה.

הוראות החלות על חבר הוועדה – חובת סודיות והיעדר ניגוד עניינים

6. על חבר ועדת הרישיונות חלה חובת סודיות בהתאם לסעיף 15א לפקודת הבנקאות.
7. כחבר ועדת הרישיונות לא יוכל לכהן מי שהוא בעל שליטה, דירקטור או עובד של תאגיד בנקאי או סולק או של תאגיד השולט במי מהם.
8. לא ימונה ולא יכהן כחבר הוועדה מי שעלול להימצא, במישרין או בעקיפין, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר הוועדה לבין עניין אישי שלו או תפקיד אחר שלו.
9. חבר הוועדה יימנע מהשתתפות בדיון ומהצבעה בישיבות הוועדה, אם הנושא עלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר הוועדה לבין עניין אישי שלו או תפקיד אחר שלו; חבר הוועדה לא יטפל במסגרת תפקידו בוועדה בנושא כאמור גם מחוץ לישיבות הוועדה.
10. התברר לחבר הוועדה כי הנושא הנדון עלול לגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיפים 8 או 9, יודיע על כך בהקדם האפשרי לבנק ישראל.
11. בפרק זה, "עניין אישי", של חבר הוועדה – לרבות עניין אישי של קרובו או עניין של גוף שהוא או קרובו הם בעלי עניין או נושאי משרה בו.

סדרי עבודת הוועדה

12. הוועדה מתכנסת מעת לעת, על פי זימון מראש (כל רבעון) או על פי הצורך.
13. סדר היום לישיבה וחומר רקע בנושאים השונים המובאים לדיון בוועדה יועברו מספר ימים לפני הישיבה (במקרים חריגים, עד ליום לפני הישיבה או ביום הישיבה עצמו).
14. קוורום לקיום היוועצות עם הוועדה הוא השתתפות בהיוועצות של לפחות שלושה חברי ועדה. בהתאם לסעיף 5(ד) לחוק הבנקאות (רישוי), החלטות ועדת הרישיונות יתקבלו ברוב חבריה.

15. בנוסף לחברי הוועדה משתתפים בישיבות הנציגים הרלוונטיים מהפיקוח על הבנקים הנדרשים להצגת הנושאים ובדרך כלל המפקח על הבנקים ונציג המחלקה המשפטית, לפי הצורך.
16. ההיוועצות בחברי הוועדה יכולה להיעשות בפגישה פרונטלית או בכל אמצעי תקשורת, ובלבד שכל החברים המשתתפים יכולים לראות ולשמוע זה את זה בזמן (להלן – "היוועצות בתקשורת"), אולם, בהסכמת יו"ר הוועדה ובתיאום איתו, ניתן גם לקיים היוועצות בדרך אחרת (שאינה היוועצות בתקשורת), כגון: מייל, שיחת טלפון (להלן – "היוועצות בדרך אחרת").
- בהיוועצות בדרך אחרת יכול שיובאו סוגיות טכניות ולא מהותיות או סוגיות שנדונו בעבר בוועדה, כדוגמת סוגיה עקרונית שנדונה בוועדה בעבר ונדרשת בגינה הארכת מועד.
- התקיימה היוועצות בדרך אחרת, ואחד מחברי הוועדה יבקש לקיים היוועצות בתקשורת, תתקיים ההיוועצות בדרך של היוועצות בתקשורת.
17. ישיבות הוועדה יתועדו בפרוטוקול שיכיל לפחות את עיקרי הדברים שנאמרו ואת ההחלטות שהתקבלו. טיוטת הפרוטוקול תועבר להערות חברי הוועדה, ופרוטוקול סופי יועבר לכל משתתפי הישיבה כשבוע לאחר העברת טיוטת הפרוטוקול להערות חברי הוועדה.

אישור הנוהל

18. נוהל זה נדון ואושר בוועדת הרישיונות ביום 27 בנובמבר 2023.